

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОСНОВНОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
ОД ШКОЛСКЕ 2013/2014. ДО 2018/2019. ГОДИНЕ**

ОШ "ГЛИГОРИЈЕ ПОПОВ"

РУСКО СЕЛО

БРАТСТВА ЈЕДИНСТВА БР. 117

ТЕЛ/ФАКС : 0230 / 458 – 602

E mail: osgligorijepopov@gmail.com

БРОЈ: _____

ДАТУМ: _____

На основу члана 57. став 1. тачка 1. и члана 76. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број: 72/2009, 52/2011 и 55/2013), и члана 27. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број: 55/2013), Школски одбор на седници одржаној 31.12.2013. године доноси:

***ШКОЛСКИ ПРОГРАМ РАДА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ОД
ШКОЛСКЕ 2013/2014. ДО 2018/2019.ГОДИНЕ***

Директор школе

/Маријан Ђурасовић /

Председник Школског одбора

/ Јасмина Прокић /

УВОД

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

- Закон о основама система образовања и васпитања(Службени гласник Републике Србије број 72/200, 52/, 55/2013);
- Закон о основном образовању и васпитању(Службени гласник Републике Србије бр. 55/2013)
- Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању(Службени гласник Републике Србије 74/ 2011, 55/2013);
- Правилник о условима и поступку напредовања ученика основне школе (Службени гласник РС 47/1994.);
- Правилник о наставном плану за 1., 2., 3. и 4. разред основног образовања и васпитања и наставном програму за 3. разред основног образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 3/2011-др. правилник, 7/2011-др. правилник, 1/2013);
- Правилник о наставном плану и програму за 1. и 2. разред основног образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2001);
- Правилник о наставном програму за 4. разред основног образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 3/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2011-др. правилник и 7/2011-др. правилник, 1/2013);
- Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за 5. разред основног образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 6/2007, 2/2010, 7/2010-др. правилник, 3/2011-др. правилник, 1/2013, 4/2013);
- Правилник о наставном програму за 6. разред основног образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 5/2008, 3/2011-др. правилник, 1/2013);
- Правилник о наставном програму за 7. разред основног образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 6/2009, 3/2011-др. правилник);

- Правилник о наставном плану и програму за 8. разред основног образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије 2/2010, 3/2011-др. правилник);
- Правилници о наставним плановима и програмима за предмете Верска настава и Грађанско васпитање –сазнање о себи и другима од 1. до 8. разреда (Службени гласник РС 5/2001, 8/2003, 10/2003, 20/2004, 23/2004, 93/2004, 2/2005,9/2005, 2/2008, 6/2008, 7/2008, 1/2013);
- Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању (Службени гласник Републике Србије 1/2011);
- Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно-васпитни рад из изборних предмета у основној школи(Сл. Гласник РС Просветни гласник бр. 11/2012; 15/2013)
- Правилник о образовним стандардима за крајпрвог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво (Службени гласник Републике Србије 5/2011);
- Правилник о општим стандардима постигнућа –образовни стандарди за крај обавезног образовања (Службени гласник Републике Србије 5/2010);
- Правилник о општим основама школског програм (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 5/2004);
- Правилник о школском календару за основне школеса седиштем на територији АП Војводинеза школску 2013/14.(Службени лист АП Војводине бр.19/2013, 31/2013);
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику (Службени гласник РС 63/2010);
- Стручно упутство о начину пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју у васпитној групи, односно другој школи и породици од стране школе за ученике са сметњама у развоју (Министарство просвете и науке РС број 401-00-340/2012-09 од 12.7.2012.)
- Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи(Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 11/2012, 15/2013);
- Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника (Службени гласник РС 13/2012, 31/2012);
- Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи(Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 2/2000);
- Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника (Службени гласник РС 5/2012.);
- Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика(Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 12/2009, 67/2011);

-Правилник о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања (Службени гласник РС 5/2012)

-Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање(Службени гласник РС 30/2010

-Закон о образовању одраслих („Сл. гласник РС“, бр. 55/2013)

Полазне основе за доношење Наставног плана и програма основног образовања одраслих донет је на основу Закона о основама система образовања и васпитања и закона о образовању одраслих (Сл. Гласник Р Србије бр. 55/13) као и следећи Правилници:

-Правилник о општим стандардима постигнућа за основно образовање одраслих (СЛ. Гласник РС- Просветни Гласник бр.50/13)

-правилник о наставном плану и програму основног образовања одраслих (13/13)

ОПШТА АКТА ШКОЛЕ:

-Статут школе (од 31.12.2013.);

-Правилник о систематизацији радних места (од 31.12.2013.);

-Правилник о заштити од пожара (од 31.12.2013.);

-Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности запослених (од 31.12.2013);

-Правила понашања ученика, запослених и ученичких родитеља (од 31.12.2013.);

-Извештај о образовно-васпитном раду у школској 2012/13.години;

-Резултати процеса самовредновања у школској 2012/13. години;

-Акциони план школе за школску 2013/14.годину;

ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ

Руско Село је насеље општине Кикинда. Према попису становништва од 2011. године, Руско Село насељава 2 811 становника, претежно српске и мађарске националности. Сарадња са ученичким родитељима је у великој мери условљена њиховом оптерећеношћу социјалним проблемима, док је сарадња просветних радника са локалном заједницом на завидном нивоу. Од радних организација и културно-образовних институција школа остварује најбољу сарадњу са КУД «Братство-јединство» из Руског Села, ФК „Црвена Звезда“ Руско Село, Стоно тениским клубом „Чарнојевић“ Руско Село, Месном заједницом Руско Село, Домом културе Кикинда, АРТ театром, Спортским центром Језеро Кикинда, Културним центром Кикинда, Народном библиотеком „Јован Поповић“, Народним музејом Кикинда, Карате клубом из Кикинде, основним школама из Кикинде, Нових Козараца, Александра, Војводе Степе, Нове Црње и Српске Црње.

О раду школе као установе, први подаци потичу из 1815. године, када су мештани Руског Села захтевали од власти отварање школе. Живот и рад те прве васпитне установе одвијао се у крајње неповољним условима, без одговарајућег особља, без учила, а врло често и без најосновнијег намештаја. Први званични дневник рада школе, који се чува и данас, потиче из школске 1900/1901. године. Од тог датума па до данас поуздано се може пратити развој школе.

Нова школска зграда изграђена је 1980. године самодоприносом грађана општине Кикинда и налази се у центру Руског Села. Од 05.10.1981. године ученици и наставници свој рад настављају у модерној, савремено опремљеној школској згради. Школа ради у вишенационалној средини, са претежно српским и мађарским становништвом, тако да се и настава одвија на матерњем језику за припаднике ових националности.

Настава се одвија у кабинетима, а зграда има више мокрих чворова, богату библиотеку, функционалну физкултурну салу са уређеним ентеријером и трпезарију. Школа поседује сопствену котларницу за централно грејање. У оквиру школе се налази и велико уређено двориште са мноштвом парковног дрвећа и цвећа, као и спортски терени за одбојку, кошарку, мали фудбал и рукомет, тенис и терен за велики фудбал. У настави настојимо да користимо савремена наставна средства која школа поседује и максимално смо отворени у оплемењивању васпитно-образовног рада.

Разноликост активности, у којима је школа главни иницијатор, може се сагледати у домену: предметних, спортских, културно-уметничких садржаја.

Успех у раду секција је евидентан и свака од њих је у одређеном периоду имала своје цветне тренутке због којих смо сви били поносни што радимо у овој школи и зато никако не бисмо желели набрајати и издвајати успехе неких од њих.

Све оне су пружале, пружају а и у будуће ће пружати свој максимум, како би се наша школа могла по њима препознати у средини у којој делује.

У наредних пет година настава ће се одвијати у специјализованим учионицама. Зидови, прозори и врата учионица су офарбани живим бојама, док су зидови учионица и кабинета тематски осликани. У учионицама се налази одговарајући намештај (трапезасте клупе, комбиноване школске табле, ормани за наставна средства и радни материјал за наставнике и ученике, као и полице за одлагање ученичких књига и прибора за рад). Трапезасте клупе омогућавају флексибилну организацију простора која одговара разноликим облицима рада.

Настава физичког вапитања ће се реализовати у фискултурној сали и на спортским теренима у дворишту школе.

НАМЕНА ПРОСТОРА	БРОЈ ПРОСТОРИЈА	УКУПНО м ²	% У ОДНОСУ НА НОРМАТИВ
Специјализоване учионице	14	71,80	100,00
Школске радионице и пратеће просторије	1	78,70	100,00
Сала за физичко васпитање и пратеће просторије	1	288	100,00
Библиотека и читаоница	2	54,70	100,00
Просторије за опште потребе и друштвени живот школе	-	-	-
Простор за ученичке организације	-	-	-
Продужени боравак	-	-	-
Вишенаменски простор	1	37,80	100,00
Школска кухиња, трпезарија и пратеће просторије	1	99,52	100,00
Канцеларија директора	1	15,34	100
Зборница	1	37,80	100
Канцеларија педагога	1	15,34	100,00
Секретаријат школе	2	30,68	100
Просторија за помоћно особље	1	8,16	100,00
Санитарије	5	76,70	100
Котларница и пратећи простор	1	21,30	100

2. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Основне смернице и начела у реализацији програма биће:

- закључци и предлози мера за иновацију образовно-васпитног рада школе, а на основу евалуације Школског програма од првог до осмог разреда основног образовања и васпитања од школске 2010/2011. до 2013/2014.године ,

- изграђивање на науци заснованог погледа на свет код ученика,

- иновације у образовно-васпитном процесу;

- мере и активности из Акционог плана

Циљеви програма образовања

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;

- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања које нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Међу значајним задацима основног образовања и васпитања посебна пажња посветиће се:

- развијању способности, формирању умења и навика за самостално, рационално и перманентно образовање и самообразовање ученика;
- побољшању квалитета наставе;
- унапређивању међуљудских односа;
- васпитању ученика за хумане односе, поштовање и толеранцију у међусобним односима, без обзира на пол, узраст, расу, народност, веру и лична уверења;
- повећању осећања безбедности ученика у школи;
- здравственом васпитању;
- правилном усмеравању ученичког професионалног развоја;
- спречавању васпитно запуштеног, девијантног и деликвентног понашања;
- инклузији деце са сметњама у развоју.

3. НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ ОД 1. ДО 8. РАЗРЕДА И ВАСПИТАЊА И ФУНКЦИОНАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Школски програм садржи **обавезне наставне предмете, обавезне изборне наставне предмете и изборне наставне предмете.**

Обавезни део школског програма садржи наставне предмете и садржаје који су обавезни за све ученике одређеног нивоа и врсте образовања.

Обавезни изборни део школског програма обухвата изборне наставне предмете и садржаје програма по нивоима и врстама образовања од којих ученик обавезно бира један или више наставних предмета према својим склоностима. Један од обавезних изборних предмета јесте верска настава или грађанско васпитање.

Ученик се обавезно опредељује за верску наставу или грађанско васпитање и изабрани наставни предмет задржава до краја започете школске године.

Изборни део школског програма садржи наставне предмете од којих ученик бира у сваком разреду, на почетку школске године, по један предмет, према својим склоностима.

Школа је дужна да у 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8. разреду ученицима понуди, поред обавезних изборних наставних предмета, верске наставе и грађанског васпитања, још три изборна предмета, од којих ученик бира један.

Остали облици образовно-васпитног рада задовољавају интересе ученика у складу са могућностима школе, а обухватају и садржаје и облике слободних активности (хор, оркестар, екскурзије, секције, културне и друге активности...).

Ученик у првом циклусу има до 20 часова наставе недељно, односно до четири часа наставе дневно. Ученик у другом циклусу има до 25 часова наставе недељно, односно до пет часова наставе дневно. Ученик у првом циклусу који стиче основно образовање и васпитање на језику националне мањине има до 23 часа наставе недељно, а у другом циклусу до 28 часова наставе недељно. У недељни број часова из ст. 1, 2. и 3. овог члана не урачунавају се часови из изборних предмета и ваннаставних активности. Часови наставе из ст. 1, 2. и 3. овог члана могу се увећати до три часа недељно осталим

активностима планираним школским програмом.

У 1. разреду основног образовања и васпитања **оцењивање и закључна оцена су описни**. У 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8. разреду оцењивање је у току школске године **бројчано** и закључна оцена је **бројчана**. Оно може бити и описно за предмете које одреди министар. Оцењивање је ближе уређено «Правилником о начину оцењивања ученика основне школе».

Оцењивањем се процењује постигнутост прописаних задатака у савлађивању наставног програма.

Описно оцењивање доприноси обезбеђивању услова да оцењивање буде што индивидуалније, односно подразумева учитељево интензивно праћење и усмеравање развоја сваког појединог ученика. Оријентација учитељу за праћење и усмеравање ученика јесу општи циљеви и задаци, посебно оперативни задаци за сваки разред, као и очекивана ученикова постигнућа у оквиру остваривања прописаних задатака и програмских садржаја.

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА**ЗА 1. РАЗРЕД**

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Мађарски језик	5	180
3.	Српски језик као нематерњи	2	72
4.	Енглески језик	2	72
5.	Математика	5	180
6.	Свет око нас	2	72
7.	Ликовна култура	1	36
8.	Музичка култура	1	36
9.	Физичко васпитање	3	108
Укупно А:		19 (21)	684 (756)
Р. бр.	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Народна традиција (Чувари природе)	1	36
Укупно Б:		2	72
Укупно А+Б:		21 (23)	756 (828)

Напомена: Бројеви часова и наставних предмета у заградама односе се на наставу на мађарском језику.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	1. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Редовна настава	20 – 23	756 – 864
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичење	-	-

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	1. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1 – 2	36 – 72
3.	Екскурзије	1 – 3 дана годишње	

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ И ФАКУЛТАТИВНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА**2. РАЗРЕД**

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Мађарски језик	5	180
3.	Српски језик као нематерњи	2	72
4.	Енглески језик	2	72
5.	Математика	5	180
6.	Свет око нас	2	72
7.	Ликовна култура	2	72
8.	Музичка култура	1	36
9.	Физичко васпитање	3	108
Укупно А:		20 (22)	720 (792)
Р. бр.	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Народна традиција	1	36
Укупно Б:		2	72
Укупно А + Б:		22 (24)	792 (864)

Напомена: Бројеви часова у заградама односе се на наставу на мађарском језику.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	2. РАЗРЕД	
		недељно	Годишње
1.	Редовна настава	22 – 24	792 – 900
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичење	-	-

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	2. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1 - 2	36 – 72
3.	Екскурзије	1 – 3 дана годишње	

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА 3. РАЗРЕД

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Мађарски језик	5	180
3.	Српски језик као нематерњи	3	108
4.	Енглески језик	2	72
5.	Математика	5	180
6.	Природа и друштво	2	72
7.	Ликовна култура	2	72
8.	Музичка култура	1	36
9.	Физичко васпитање	3	108
Укупно А:		20 (23)	720 (828)
Р. бр.	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Чувари природе	1	36
4.	Народна традиција	1	36
Укупно Б:		2	72
Укупно А+Б:		22 - 25	792 - 900

Напомена: Бројеви часова у заградама односе се на наставу на мађарском језику.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	3. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Редовна настава	22 – 26	792 – 936
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичење	-	-

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	3. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1 - 2	36 – 72
3.	Екскурзије	1 – 3 дана годишње	

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА 4. РАЗРЕД

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Мађарски језик	5	180
3.	Српски језик као нематерњи	3	108
4.	Енглески језик	2	72
5.	Математика	5	180
6.	Природа и друштво	2	72
7.	Ликовна култура	2	72
8.	Музичка култура	1	36
9.	Физичко васпитање	3	108
Укупно А:		20 (23)	720 (828)
Р. бр.	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Чувари природе	1	36
4.	Народна традиција	1	36
Укупно Б:		2	72
Укупно А+Б:		22 (25)	792 (900)

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	4. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Редовна настава	22 - 26	792 - 936
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичење	1	36

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	4. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1 - 2	36 – 72
3.	Екскурзије	1 – 3 дана годишње	

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА 5. РАЗРЕД

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Мађарски језик	5	180
3.	Српски језик као нематерњи	3	108
4.	Страни језик /енглески	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	2	72
7.	Историја	1	36
8.	Географија	1	36
9.	Математика	4	144
10.	Биологија	2	72
11.	Техничко и информатичко образовање	2	72
12.	Физичко васпитање	2	72
Укупно А:		23 (26)	828 (936)

Р. бр.	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Страни језик / немачки 4*	2	72
4.	Физичко васпитање – изабрани спорт 5* Фудбал (дечаци) Одбојка (девојчице)	1	36
Укупно Б:		4	144
Укупно А+Б:		27 (30)	972 (1080)
Р.бр.	→ В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Информатика и рачунарство	1	36
Укупно В:		1	36
Укупно А+Б+В		28 (31)	1008 (1116)

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	5. РАЗРЕД	
		Недељно	годишње
1.	Редовна настава	28 (31)	1008 (1116)
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичења	1	36

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	5. РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности (час одељењског старешине)	1	36
2.	Слободне активности (друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности)	1 - 2	36 – 72
3.	Екскурзије	до 2 дана годишње	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

2 Назив матерњег језика националне мањине – мађарски језик

3 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине

() Број часова за ученике припаднике националних мањина

4 Ученик бира један од понуђених наставних предмета и изучава га до краја другог циклуса

4* Ученик бира страни језик са листе страних језика коју понуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

5* Ученик бира спортску грану са листе коју нуди школа на почетку школске године

- Школа је дужна да, поред обавезних изборних предмета са листе Б, понуди још најмање 4 изборна предмета са листе В, од којих ученик бира један предмет, према својим склоностима, на почетку школске године.

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА 6. РАЗРЕД

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	4	144
2.	Мађарски језик	4	144
3.	Српски језик као нематерњи	3	108
4.	Страни језик /енглески	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Историја	2	72
8.	Географија	2	72
9.	Физика	2	72
10.	Математика	4	144
11.	Биологија	2	72
12.	Техничко и информатичко образовање	2	72
13.	Физичко васпитање	2	72

Укупно А:		24 (27)	864 (972)
Р. бр.	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Страни језик / немачки 4*	2	72
4.	Физичко васпитање – изабрани спорт 5* Фудбал (дечаци) Одбојка (девојчице)	1	36
Укупно Б:		4	144
Укупно А+Б:		28 (31)	1008 (1116)
Р.бр.	→ В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Информатика и рачунарство	1	36
Укупно В:		1	36
Укупно А+Б+В		29 (32)	1044 (1152)

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		Недељно	годишње
1.	Редовна настава	29 (32)	1044 (1152)
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичење	1	36

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности (час одељењског старешине)	1	36
2.	Слободне активности (друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности)	1 - 2	36 – 72
3.	Екскурзије	до 2 дана годишње	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

2 Назив матерњег језика националне мањине – мађарски језик

3 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине

() Број часова за ученике припаднике националних мањина

4 Ученик бира један од понуђених наставних предмета и изучава га до краја другог циклуса

4* Ученик бира страни језик са листе страних језика коју понуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

5* Ученик бира спортску грану са листе коју нуди школа на почетку школске године

- Школа је дужна да, поред обавезних изборних предмета са листе Б, понуди још најмање 4 изборна предмета са листе В, од којих ученик бира један предмет, према својим склоностима, на почетку школске године.

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА 7. РАЗРЕД

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	
		недељно	Годишње
1.	Српски језик	4	144
2.	Мађарски језик	4	144
3.	Српски језик као нематерњи	3	108
4.	Страни језик /енглески	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Историја	2	72
8.	Географија	2	72
9.	Физика	2	72
10.	Математика	4	144
11.	Биологија	2	72
12.	Хемија	2	72
13.	Техничко и информатичко образовање	2	72
14.	Физичко васпитање	2	72
Укупно А:		26 (29)	936 (1044)

Р. бр.	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Страни језик / немачки 4*	2	72
4.	Физичко васпитање – изабрани спорт 5* Фудбал (дечаци) Одбојка (девојчице)	1	36
Укупно Б:		4	144
Укупно А+Б:		30 (33)	1080 (1188)
Р.бр.	→ В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Информатика и рачунарство	1	36
Укупно В:		1	36
Укупно А+Б+В		31 (34)	1116(1224)

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		Недељно	годишње
1.	Редовна настава	26 (29)	1080 (1118)
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичење	1	36

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности (час одељењског старешине)	1	36
2.	Слободне активности (друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности)	1 - 2	36 – 72
3.	Екскурзије	до 2 дана годишње	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

2 Назив матерњег језика националне мањине – мађарски језик

3 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине

() Број часова за ученике припаднике националних мањина

4 Ученик бира један од понуђених наставних предмета и изучава га до краја другог циклуса

4* Ученик бира страни језик са листе страних језика коју понуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

5* Ученик бира спортску грану са листе коју нуди школа на почетку школске године

- Школа је дужна да, поред обавезних изборних предмета са листе Б, понуди још најмање 4 изборна предмета са листе В, од којих ученик бира један предмет, према својим склоностима, на почетку школске године.

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА 8. РАЗРЕД

Р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ОСМИ РАЗРЕД	
		недељно	Годишње
1.	Српски језик	4	144
2.	Мађарски језик	4	144
3.	Српски језик као нематерњи	2	72
4.	Страни језик /енглески	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Историја	2	72
8.	Географија	2	72
9.	Физика	2	72
10.	Математика	4	144
11.	Биологија	2	72
12.	Хемија	2	72
13.	Техничко и информатичко образовање	2	72
14.	Физичко васпитање	2	72
Укупно А:		26 (28)	936 (1008)

Р. бр.	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ОСМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Страни језик / немачки 4*	2	72
4.	Физичко васпитање – изабрани спорт 5* Фудбал (дечаци) Одбојка (девојчице)	1	36
Укупно Б:		4	144
Укупно А+Б:		30 (32)	1080 (1152)
Р.бр.	→ В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ОСМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Информатика и рачунарство	1	36
Укупно В:		1	36
Укупно А+Б+В		31 (33)	1116(1188)

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	годишње
1.	Редовна настава	31(33)	1116 (1188)
2.	Допунска настава	1	36
3.	Припрема за такмичење	1	36

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ОСМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности (час одељењског старешине)	1	36
2.	Слободне активности (друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности)	1 - 2	36 – 72
3.	Екскурзије	до 2 дана годишње	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

2 Назив матерњег језика националне мањине – мађарски језик

3 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине

() Број часова за ученике припаднике националних мањина

4 Ученик бира један од понуђених наставних предмета и изучава га до краја другог циклуса

4* Ученик бира страни језик са листе страних језика коју понуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

5* Ученик бира спортску грану са листе коју нуди школа на почетку школске године

→ Школа је дужна да, поред обавезних изборних предмета са листе Б, понуди још најмање 4 изборна предмета са листе В, од којих ученик бира један предмет, према својим склоностима, на почетку школске године.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Основно образовање одраслих је конципирано и остварује се по моделу функционалног основног образовања одраслих (у даљем тексту: ФООО). Оно омогућава доступност и сврсисходност основног образовања популацији одраслих. ФООО је организациона и програмска целина у систему формалног образовања у којој одрасли стичу основно образовање примерено њиховим потребама, могућностима учења и потребама тржишта рада. Уз основно образовање, одраслима је омогућено да стекну и одговарајућу оспособљеност путем обуке. На овај начин се обезбеђује да основно образовање буде у функцији унапређивања остваривања исхода основног образовања потребних одраслима за унапређивање квалитета личног и породичног живота, већу социјалну укљученост и запошљивост. Међуресорном подршком на националном и локалном нивоу, путем одговарајуће расподеле одговорности, обезбеђује се највећи могући обухват одраслих основним образовањем.

Наставни план и програм основног образовања одраслих остварује се у посебно оспособљеним и припремљеним основним школама и школама за основно образовање одраслих. Ове школе имају, на основу посебних програма, оспособљене школске тимове за рад са одраслима и за остваривање ФООО. Школски тим чине наставници, стручни сарадници, директори и педагошки асистенти (у даљем тексту: андрагошки асистенти).

Основно образовање одраслих, по моделу ФООО, траје три године и остварује се у три циклуса у трајању од по годину дана. У првом циклусу стичу се основе функционалне писмености, у другом и трећем – основе општег образовања и стручне компетенције. Стручне компетенције стичу се путем

обуке као једног од облика оспособљавања заснованог на стандардима рада и потребама тржишта рада.

Наставни план и програм основног образовања одраслих, по моделу ФООО, усмерен је ка остваривању утврђених општих исхода, односно кључних компетенција. Општи исходи јесу знања, вештине и вредносни ставови неопходни за квалитетан и одговоран живот и рад у савременом друштву и постижу се остваривањем предметних исхода.

Оствареност општих исхода, односно кључних компетенција као и предметних исхода програма ФООО проверава се на основу Општих стандарда постигнућа за основно образовање одраслих.

Наставни план и програм основног образовања одраслих по моделу ФООО је целовит и интегрисан путем: међусобно повезаних циклуса, међусобно повезаног општег образовања и обука, дефинисаних општих исхода који се остварују у свим предметима и модулима, узајамно повезаних и функционално рационализованих садржаја различитих предмета, функционално повезаних теоријских и практичних садржаја, хоризонтално и вертикално повезаних предмета и модула. Подршка наставницима у остваривању Наставног плана и програма основног образовања одраслих обезбеђена је андрагошким дидактичко-методичким упутствима садржаним у делу програма који се односи на начин остваривања програма сваког предмета, модула и обуке и у посебним водичима за сваки предмет, модул и обуку.

Организациони облик рада у остваривању Наставног плана и програма основног образовања одраслих је редовна настава која је прилагођена потребама и могућностима одраслих (настава у блоку, за време викенда, вечерња настава, сезонско и дневно прилагођавање њиховим потребама). Прилагођавање се односи и на дужину трајања часа од 30 минута. Уважавање специфичности потреба различитих циљних група остварује се: приликом уписивања у школу, организовањем одељења одраслих, тако да је 15 оптималан број за похађање редовне наставе, индивидуализацијом у начину остваривања процеса учења и наставе.

У зависности од својства (запослен, незапослен), категорије (млађи и старији узраст, пол, друштвено осетљива група и сл.) и индивидуалних потреба, одрасли има могућност да изабере обуку у оквиру ФООО или да након ФООО настави са стицањем других облика стручног образовања, односно средњег образовања.

4. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунски образовно-васпитни рад представља крајње индивидуализован начин пружања помоћи ученицима који заостају у раду или имају проблема у савлађивању одређених делова наставног програма. Да би допунски рад испунио свој задатак, неопходно је да наставник при укључивању појединаца врло добро познаје њихове специфичне проблеме, области и јединице које нису савладали, те да са сваким од њих проводи индивидуални рад оним темпом и онолико времена колико је сваком од њих потребно.

Допунска настава се изводи у складу са потребама ученика и потребама наставе, у току читаве школске године, укључујући и зимски распуст. Распоред одржавања допунске наставе сачињава наставник у договору са ученицима.

ДОДАТНА НАСТАВА

Овај вид школске активности служи развоју изузетних талената појединих ученика у специјалним областима знања. Њиме се обухватају само посебно способни појединци чије способности, знање, интересовање и мотивација не могу да се задовоље кроз рад слободних ученичких активности. Реализација програма почиње идентификацијом ученика у процесу редовне наставе, кроз диференциран приступ ученицима. Главна обележја додатног рада су максимално поштовање принципа индивидуалног рада и остваривање субјекатске позиције и активног односа ученика. Садржај програма, облици и обим рада одређују се договором наставника и ученика.

Овим програмом могу бити обухваћени ученици од другог до осмог разреда.

5. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

ОБЛИК НАСТУПА	НАЗИВ - ВРСТА АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ИЗВОР ДОКАЗА
ПРОСЛАВЕ И ПРИГОДНЕ СВЕЧАНОСТИ	Програми добродошлице у Дечји савез за ученике првог разреда поводом Дечје недеље	Руководиоци Дечјег савеза и ОВ 4. разреда	Фотографије, видео материјал, извештаји
	Дани лудаје - учешће у програму Туристичког савеза општине Кикинда, другог викенда октобра	Ликовна, литерарна секција, одељењске заједнице	Фотографије, видео материјал, извештаји, производи ученика, награде
	Прослава Нове године	Одељенске заједнице, Ученички парламент, руководиоци културно-уметничких секција	Фотографије, видео материјал, извештаји
	Прослава Дана школе 15.маја	Хор, оркестар, педагог, председници стручних актива ликовне културе и матерњег језика, медијатекар, руководиоци културно-уметничких секција	Фотографије, видео материјал, извештаји, производи ученика, награде

	Дан љубави – маскенбал, 14. фебруара	Ученички парламент	Продукти ученика, фотографије, видео материјал
	Обележавање Дана жена, 8. марта	културно-уметничке секције, одељењске заједнице, хор, оркестар	Продукти ученика, фотографије, видео материјал
	Завршна школска приредба и испраћај ученика 8. разреда, проглашење ученика генерације	координатори смена, руководиоци културно- уметничких секција, хор, оркестар	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници
ИЗЛОЖБЕ И СМОТРЕ	Сталне изложбе ученичких радова у школи	ликовна секција, радно- техничке секције	Продукти ученика
	Изложбе ученичких радова у граду	одговарајуће секције	Продукти ученика
	Учешће на конкурсима на задате теме	ликовна, литерарна и новинарска секција	Продукти ученика, награде
ТАКМИЧЕЊА	Квиз-такмичења знања и спретности за ученике различитих узраста	Актив наставника вештина и разредне наставе	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници
ПОСЕТЕ	Одлазак ученика на представе, концерте, изложбе	Руководиоци одговарајућих секција, одељењске старешине и руководиоци Дечијег савеза	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници

6. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	ИЗВОР ДОКАЗА
Турнир у фудбалу за дечаке	Наставник изабраног спорта – фудбал	Јесен и пролеће	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници
Турнир у одбојци за девојчице	Наставник изабраног спорта – одбојка	Јесен и пролеће	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници
Јесење игре без граница	Наставник физичког и Актив разредне наставе	У оквиру Дечје недеље, сваког октобра	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници
Пролећне игре без граница	Наставник физичког и Актив разредне наставе у сарадњи са МЗ Руско Село	У оквиру обележаванја Дана школе, друга недеља маја	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници
Кошаркашка секција	Наставник физичког васпитања	2 часа недељно	Дневник слободних активности
Јесењи и пролећни крос	Наставник физичког васпитања, одељенске старешине	Септембар и април	Фотографије, видео материјал, извештаји, записници

7. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

На почетку сваке године директор одлуком именује чланове свих већа и тимова, јер су радници промењива категорија, или потврђује исте раднике али сваке године мора бити установљено чланство.

Посебним протоколом предвиђа се провођење превентивних и интервентних акција у циљу сузбијања и превенције насиља у школама. У нашој школи ове акције и мере планираће, спроводити и пратити њихове ефекте Тим за заштиту ученика од насиља.

Превентивне активности

У интересу стварања и неговања климе прихватања, толеранције и уважавања личности, укључивања свих интересних група, подизања нивоа свести и осетљивости за препознавање насиља, злостављања и занемаривања, дефинисања процедура за заштиту од насиља, информисања свих укључених у живот и рад школе и унапређење њихових компетенција, планиране су следеће активности:

1. Формирање тима и дефинисање улога и одговорности;
2. Упознавање чланова Тима са Посебним протоколом;
3. Упознавање Наставничког већа са облицима насиља и Посебним протоколом;
4. Упознавање чланова Школског одбора са Посебним протоколом;
5. Упознавање ученика са Посебним протоколом;
6. Упознавање родитеља (родитељски састанци) са Посебним протоколом;
7. Постављање занимљивих паноа са правилима понашања на зидовима ходника школе;
8. Организовање разговора, трибина и радионица.

Табела бр. 1 – Превентивне активности у оквиру школе

Бр.	Кораци (активности)	Начин (опис активности)	Време реализације	Носиоци активности
1.	Информисање родитеља о надлежностима тима	-Савет родитеља -Родитељски састанци	септембар	Директор,педагог,одељенске старешине
3.	- Информисање ученика	- Упознавање са Програмом кроз ЧОС - Постављање Паноа са правилима понашања -Организовање разговора,трибина	септембар	- Одељенске старешине,Тим за заштиту од насиља
4.	Обука ученика за ненасилно решавање конфликта	- Часови грађанског васпитања - Радионице на тему решавања конфликта и радионице типа "Безбедно дете"	Током школске године	Наставник грађанског васпитања,учитељи,педагог
5.	Организовање спортских активности	- игре без граница - -крос - Спортки дан - Организовање спортских такмичења у школи и између школа	Током школске године	Наставник физичког васпитања,учитељи
6.	Организовање	Квизови	Током	Запослени у школи

васпитно – забавног програма за време великог одмора	знања, спортске активности...	школске године	
--	----------------------------------	-------------------	--

Интервентне активности

Чланови Тима ће покретати и спроводити поступке и процедуре реаговања у ситуацијама насиља, настојати да успоставе ефикасну заштиту деце од насиља, пратити и евидентирати све врсте насиља, подстицати ублажавање и отклањање последица насиља, саветодавно радити са децом/ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља. Тим ће саветодавно радити и са родитељима и сарађивати са другим институцијама – МУП-ом, Центром за социјални рад, дечјим психијатром и другима здравственим службама.

Обавезујући кораци у интервенцији на насиље за све који учествују у раду и животу школе:

1. Прихватање сазнања о насиљу:

- опажањем,
- добијањем информација,
- сумњом.

2. Прекидање, заустављање насиља:

- свака одрасла особа која има сазнања да се врши насиље треба да реагује или
- позове помоћ (МУП, родитеље, колеге).

3. Смиривање ситуације:

- раздвајање,
- разговор.

4. Консултације о догађају и актерима које треба водити уз поштовање принципа поверљивости и заштите најбољег интереса детета:

- са колегама,
- са Тимом за заштиту деце од насиља,
- са разредним старешинама, психологом, директором.

Консултације треба да омогуће:

- разјашњавање околности и анализирање чињеница,
- процењивање ризика,
- прављење плана заштите,
- избегавање конфузије, ретрауматизовање жртве и сл.

У консултацијама треба:

- изнети детаљан, објективан опис насиља, уз поштовање приватности детета,
- одредити улоге, задатке и одговорности у школи,
- утврдити улогу, задатке и професионалну одговорност других стручњака, сарадника ван школе,
- донети одлуку о начину реаговања и праћењу.

5. Спровођење акција:

- На нивоу школе – обавештавање родитеља, преузимање заштитних и законских мера, пружање подршке, оснаживање и саветовање,
- У сарадњи са надлежним службама – здравственом службом, Центром за социјални рад, МУП-ом.

Подношење пријаве надлежној служби обавеза је директора школе. Она се подноси усмено и писмено. Садржи податке о детету/ученику и породици, као и разлоге упућивања. Пре пријаве потребно је обавити разговор са родитељима, осим уколико Тим процени да ће тиме бити угрозна безбедност детета/ученика.

6. Праћење ефеката предузетих мера врши Тим за заштиту деце од насиља, на основу чега планира нове циклусе Програма деце/ученика од насиља.

Шематски прикази корака приликом интервенције(Посебни протокол за заштиту деце од насиља,злостављања и занемаривања ,стр. 15,16,17).

Тим за заштиту деце /ученика од насиља,злостављања и занемаривања позива све ученике,родитеље , запослене и друге заинтересоване да му се обрате уколико:

- 1.уочавају било који облик насиља,злостављања или занемаривања који се одвија над ученицима наше школе,
- 2.имају предлоге за превентивне акције којима би се подстакло креирање климе прихватања,толеранције и уважавања личности у нашој школи,односно климе неприхватања насиља,злостављања и занемаривања деце/ученика.

8. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

У циљу оптималног развоја ученика, његових интересовања, склоности, стваралачких способности, проширивања знања, упознавања савремених достигнућа у техници, науци, култури, уметности, спорту, рекреацији, забави и слободном времену, а у сарадњи са ученицима, наставницима, и другим друштвеним организацијама, у току школске године биће организоване слободне активности ученика у школи. Приликом планирања задатака и њихове реализације требало би имати у виду следеће:

-да су слободне активности интегрални део васпитно-образовног процеса

-да ове активности имају велики утицај на социјализацију личности ученика, односно да оне доприносе васпитању ученика за колективни живот и рад, при чему развијају и све његове индивидуалне способности

-да се организују на принципу добровољног укључивања и опредељивања када су у питању ученици али на принципу обавезности када је у питању школа

-да се организује на принципима који дају већу самосталност ученицима у раду

-да се организују на принципима који ученике ни временски ни садржајно не оптерећују

-да се учење што више приближи и повеже са практичним радом.

У слободне активности укључују се ученици од другог до осмог разреда, с тим што се стални облици организују за ученике од четвртог до осмог разреда, а за ученике од другог до трећег разреда као комбиноване активности. То значи да слободне активности у прва три разреда имају интегративни и информативни карактер, јер се ученици подстичу у различитим активностима.

Слободне активности посебно доприносе остваривању следећих васпитних задатака:

-подстичу стваралаштво

-буде и задовољавају интелектуалну радозналост

-пружају прилику и услове за заједничку игру, забаву, и разоноду, спортске активности и испуњавају део слободног времена корисним садржајима

-развијају самоиницијативу, негују спремност и способност за међусобно комуницирање

-оспособљавају ученике за правилно, садржајно организовање живота и рада, програмирање и планирање рада.

ВРСТА АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	УЧЕСНИЦИ	ИЗВОР ДОКАЗА
Хор	Наставница музичког васпитања	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, фотографије наступа, извештаји
Оркестар цитре	Учитељица Илдико Талпаи	Ученици од 1 -8 разреда	Дневник слободних активности, фотографије наступа, дипломе, извештаји
Литерарна секција на српском језику	Наставница српског језика	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, продукти ученичких радова
Литерарна секција на мађарском језику	Наставница мађарског језика	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, продукти ученичких радова
Ликовна секција за ученике нижих разреда	Учитељице	Ученици од 1 – 4 разреда	Дневник слободних активности, продукти ученичких радова
Ликовна секција за ученике виших разреда	Наставник ликовног васпитања	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, продукти ученичких радова
Литерарна секција на енглеском језику	Наставница енглеског језика	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, продукти ученичких радова
Драмска секција	Учитељице	Ученици од 1 -8 разреда	Дневник слободних активности, фотографије наступа, извештаји
Математичка секција	Натавник математике	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, извештаји
Саобраћајна секција	Наставник техничког и информатичког	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, извештаји

	васпитања		
Кошаркашка секција	Наставник физичког васпитања	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, извештаји
Географска секција	Наставница географије	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, извештаји
Историјска секција	Наставница историје	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, извештаји
Физичка секција	Наставница физике	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, извештаји
Хемијска секција	Наставница хемије	Ученици од 5 – 8 разреда	Дневник слободних активности, извештаји

9. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације у основној школи је развијање спремности ученика да стиче знања и искуства о себи и свету рада, да доноси реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и професионалног усмеравања.

Општи задаци професионалне оријентације су:

- упознавање, праћење и подстицање развоја личних карактеристика ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и подстицање ученика да сами свесно доприносе свом професионалном развоју;

- упознавање ученика са светом рада и занимања, са системом средњег образовања и васпитања и оспособљавање ученика за самостално прикупљање података који се односе на свет рада и систем средњег образовања;

- формирањем правилних ставова према раду;

- подстицање ученика на испитивачко, експлоративно понашање према себи и свету рада;

- оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја и доношење реалних одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања;

- успостављање сарадње са ученичким родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног развоја;

- успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети успешнијем и потпунијем професионалном развоју ученика.

Ови задаци реализују се на часовима одељењског старешине и одељењске заједнице, у оквиру наставних предмета (тема и наставних јединица које пружају посебне могућности за то), на састанцима слободних активности ученика, при раду у ученичким организацијама, приликом излета, екскурзија, посета радним организацијама и установама и у слободном времену ученика. У раду са родитељима примењује се информисање на одељењским и разредним родитељским састанцима, групни и индивидуални разговори.

У реализацију задатака професионалне оријентације укључени су одељењске старешине, предметни наставници, руководиоци слободних активности и ученичких организација, школски педагог, педагози средњих школа, психолог Центра за тржиште рада, представници појединих занимања и представници предузећа општине.

АКТИВНОСТ	РЕАЛИЗАТОРИ	УЧЕСНИЦИ	ИЗВОР ДОКАЗА
Спровођење радионица ПО	Одељенске старешине 7-ог разреда	Ученици 7-ог разреда	Евиденција у дневнику рада, продукти ученика, фотографије, извештаји
Психолошко тестирање ученика 8-их разреда	Педагог школе у сарадњи са психологом Националне службе за запошљавање	Ученици 8-ог разреда	Извештај о тестирању
Индивидуални разговори са ученицима и родитељима о избору занимања	Педагог школе, одељенске старешине	Ученици 8-ог разреда	Евиденција о посети педагогу
Посета сајму ПО у Кикинди	Педагог школе, одељенске старешине	Ученици 8-ог разреда	Извештај, фотографије
Посета средњим школама	Педагог школе	Ученици 8-ог разреда	Извештај, фотографије
Организовање трибина о занимањима	Директор, педагог	Ученици седмог и осмог разреда, родитељи	Извештај, фотографије

10. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Здравствена заштита ученика подразумева пре свега организацију живота и рада у школи на принципима хигијенских и ментално-хигијенских захтева, што се односи на читаву школску средину, све објекте, опрему и инсталације. Такође обухвата стицање хигијенских знања, навика и вештина, упознавање хигијенских, биолошких и физиолошких функција организма, тј. здравствено васпитање ученика.

Законом о здравственој заштити (Сл. гласник РС 17/92, 18/92, 50/92, 52/93, 25/96), Законом о здравствено осигурању (Сл. гласник РС 18/92, 26/93, 25/96, 46/98) и пратећим уредбама о здравственој заштити школске деце и омладине, као и другим актима утврђени су обим, садржај и начин остваривања права на здравствену заштиту у оквиру којих здравствено васпитање има посебно место и улогу. Здравствено-васпитни рад са ученицима основних школа реализује се у основној школи, породици, здравственим установама и заједници, при чему је школа на основу Закона о основној школи –више не постоји сада је Закон о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, бр. 55/2013) / Делатност основног образовања и васпитања обавља основна школа дефинисана као друштвена институција која представља основу васпитања и образовања.

Здравствено васпитање је процес који се плански и континуирано одвија. Наставник разредне наставе реализује теме из области здравственог васпитања сходно узрасном и образовном нивоу ученика. Рад на реализацији програма здравственог васпитања одвија се у оквиру:

- редовне наставе, тј. интеграције здравствено-васпитних садржаја у програме других предмета;
- ваннаставних активности – спортских секција, клубова здравља, акције за унапређење школског простора као и простора око школе, акција посвећених здравој исхрани и свим осталим активностима планираним календаром здравља;
- ваншколских активности на уређивању зелених површина, сарадње са заједницом на организовању културних активности и других садржаја за креативно и рекреативно коришћење слободног времена.

За одређене теме неопходно је ангажовати здравствене раднике који се баве том проблематиком (болести зависности, злостављање и занемаривање деце, исхрана, орална хигијена), родитеље, друштвено-хуманитарне, спортске, рекреативне, културне и друге организације и удружења.

За здрав развој личности ученицима је неопходно помоћи да сигурност траже у сопственој моћи поимања света, интелектуално, емоционално и естетски. **Здрavo понашање је непосредно повезано са здрављем и представља сваку активност предузету у циљу очувања, унапређивања и одржавања здравља. Супротно овом "ризично понашање" је дефинисано као специфичан облик понашања који повећава осетљивост за специфичне поремећаје здравља.** Деци је неопходно приближити чињеницу да је здравље појединца не само лично, већ и опште добро. Оно се у великој мери учи те свако може значајно утицати на квалитет свога здравља ако прихвати здраве стилове живота.

Активности из домена здравственог васпитања програмирају одељењске старешине, предметни наставници и руководиоци појединих слободних активности, а у реализацији, поред њих, учествују и школски зубар и стручни сарадници ван школе - лекари, психолози и, посебно истичемо поливалентна патронажна служба. Својим програмом здравственог васпитања који обухвата свих осам узраста са по две теме годишње и који се изводи по одељењским заједницама на часовима одељењског старешине и одељењске заједнице, ова служба систематски и стручно унапређује знања, навике и ставове деце везане за здравље.

11. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

САДРЖАЈ	НОСИОЦИ	ВРСТА АКТИВНОСТИ	ИЗВОР ДОКАЗА
Развијање добрих међусобних односа и сарадње у одељењу	ОС, учитељице, наставници	ЧОС, редовна настава, остале ваннаставне активности	Изјаве ученика, социограм
Помоћ социјално угроженим ученицима	Чланови ученичког парламента, ОС, наставници, педагог	Прикупљање одеће, школског прибора	Извештај, фотографије, видео записи
Упознавање ученика са основним принципима људских права и њиховом применом у животу	ОС, наставници, педагог	редовна настава, грађанско васпитање, ЧОС, остале ваннаставне активности, радионице	Дневник рада
Праћење породичних и социјалних прилика ученика	ОС, наставници, педагог	Кроз индивидуалне разговоре са ученицима и родитељима	Извештај
Поштовање заједништва међу народима	ОС, наставници	ЧОС, редовна настава, грађанско васпитање, остале ваннаставне активности	Извештај, фотографије, видео записи
Подржавање различитих начина на које ученици могу бити корисни за себе и за средину	ОС, наставници	редовна настава, ЧОС, радне акције	Извештај, фотографије, видео записи

12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У оквиру програма еколошке заштите животне средине и естетског уређења школе истичу се следећи задаци:

- Едукација ученика, просветних радника и родитеља
- Реализација едукативних и креативних радионица
- Сарадња са локалном заједницом
- Обележавање значајних еколошких датума - пројектни дани
- Учешће у акцијама, конкурсима еколошких друштава Србије

Ови задаци прилагођени су узрасту ученика, и биће реализовани кроз различите садржаје рада. Носиоци активности су чланови еколошке секција са својим наставницима, као и сви запослени у школи.

Развијање смисла и потребе да се лични живот и живот околине испуне здрављем и лепотом оствариће се континуирано кроз:;;; навикавање на остављање чисте учионице после наставе;; навикавањем ученика на активно укључивањем у радно уређење школе и околине.

АКТИВНОСТ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ	ИЗВОР ДОКАЗА
Чување и одржавање естетског изгледа учионица и ходника	Ученици, наставници, техничко особље	Током школске године	Извештаји, фотографије
Неговање цвећа у просторијама	Ученици, наставници, техничко особље	Током школске године	Извештаји, фотографије
Учешће у естетском уређењу учионица и школског простора	Ученици, наставници, техничко особље	Током школске године	Извештаји, фотографије
Навикавање на чување чистоће подова, зидова, намештаја, наставних средстава	Ученици, наставници, техничко особље	Током школске године	Извештаји, фотографије
Навикавање ученика да не нарушавају естетски изглед цветњака, алеја, да не ломе гране и украсно шибље, као и младе саднице	Ученици, наставници, техничко особље	Током школске године	Извештаји, фотографије
Учествовање у акцијама подмлађивања биљака у сарадњи са локалном самоуправом	Ученици, наставници, техничко особље	Током школске године	Извештаји, фотографије
Обележавање Дана планете	Наставници, ученици	22.април	Извештаји, фотографије, ученички продукти

13. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Ради остваривања васпитних циљева неопходна је свестрана, континуирана и активна сарадња школе и друштвене средине.

У реализацији спортских активности ученици се укључују у клубове (ФК „Црвена Звезда“ Руско Село, Стонотенисерски клуб) у којима у оквиру свог слободног времена тренирају спортске дисциплине за које су посебно заинтересовани. Сарадња школе и ових клубова је континуирана и важна, посебно зато што спорт мотивише однос према позитивним личним вредностима младих. Захтеви спортских клубова који се односе на забрану пушења, конзумирања алкохола и дроге и на понашање у складу са друштвеним нормама представљају значајну компоненту изграђивања позитивног односа младих према друштвено пожељном стилу живота. Спорт захтева већи степен самоконтроле и већу дисциплину, тј. развија физичке и духовне капацитете младих. Значајно је да спорт у школи омогућава ученицима развој спортског морала и позитивних особина личности.

Ученици који желе да се баве програмима културе и истраживањима изван школе избор је ограничен на КУД у Руском Селу, осим ако су ученици у могућности да се прикључе секцијама у Кикинди. Зато се школа труди да понуди ученицима што ширу лепезу слободних активности.

Постоје проблеми ученика које сама школа није у могућности својим радом да реши, већ је потребна стручна помоћ и подршка здравствених, социјалних и других институција.

Код непожељних понашања ученика као што су бежање са наставе, смањени ефекти васпитно-образовног рада, употреба психоактивних супстанци, школа непосредно сарађује са родитељима.

Са службом Центра за социјални рад школа успоставља посебну сарадњу када су у питању ученици из ризичних средина, када се ради о деци из непотпуних породица, разведених бракова, породица алкохоличара или болесних родитеља.

Културно-уметничке активности школе подразумевају јавне наступе у школи, месној заједници, радним организацијама, у програмима на нивоу града, општине, региона и Републике, кроз које слободне активности и ученичке организације репрезентују свој рад, као и посете ученика културним установама у граду (позориште, биоскоп, библиотека, музеј, концерти, ликовне галерије).

Здравствена заштита ученика се одвија у сарадњи са Домом здравља Руско Село.

14. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Унапређивање циљева и задатака појединих аспеката васпитања у великом степену зависи од квалитета сарадње школе и родитеља. Посебно важну улогу у сарадњи школе и родитеља имају одељењски старешина, педагог и директор школе. Ова сарадња углавном се огледа у пружању помоћи родитељима за што успешније остваривање васпитне улоге породице, као и у ангажовању родитеља у реализацији васпитних задатака школе.

1. Помоћ родитељима у остваривању васпитне улоге породице

Полазну основу у сарадњи представља настојање одељењског старешине да успостави што ближе и чешће контакте са ђачким родитељима. Кроз њих одељењски старешина прикупља податке о карактеристикама биофизиолошког, интелектуалног, емоционалног и социјалног развоја ученика, сазнања о њиховим сазнањима и потребама, упознаје породичне прилике и услове у којима ученик живи. На основу познавања личности ученика одељењски старешина бира она педагошка решења која у највећем степену подстичу индивидуални развој сваког ученика, а исто тако прикупљени подаци му омогућавају да ученицима пружи најцелисходнију помоћ у васпитању.

Сарадња са родитељима одвија се кроз разноврсне облике рада: разредне и одељењске родитељске састанке, групне и индивидуалне разговоре, обилазак ученичких домова...

Најуспешнији вид сарадње остварује се индивидуалним контактима одељењског старешине и родитеља. Индивидуални контакти нарочито су погодни случајевима када у развоју ученика дође до проблема и застоја. Успостављањем тешње сарадње одељењских старешина и родитеља посебно кад се ради о ученицима који имају проблеме у школском напредовању, односно понашању, омогућава благовремено сагледавање узрока проблема и заједничко предузимање активности на њиховом отклањању и успостављању ефикаснијег учења и рада ученика.

2. Укључивање родитеља у живот и рад школе

На почетку сваке школске године, а посебно на почетку школовања ученика одељењски старешина упознаје родитеље са правилима организације рада школе, годишњим планом рада, као и са програмом рада активности одељењске заједнице.

Ово упознавање има за циљ да информише родитеље о васпитним задацима које школа и одељењска заједница имају намеру да реализују, као да обезбеди помоћ родитеља у извршавању

појединих програмских задатака. Укључивање родитеља у живот и рад школе најчешће обухвата: учешће родитеља у остваривању програма слободних активности, друштвено-корисног рада, професионалне оријентације, организације програма културних и јавних делатности школе (посебно школских свечаности и предавања), спортских активности и других манифестација од значаја за афирмацију школе или ученика.

Оријентациони програм сарадње школе са родитељима :

ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ОРГАНИЗАТОР	ДОКАЗ
Међусобно информисање родитеља и наставника	Размена информација о: - здрављу ученика; - психофизичком развоју; - социјалном развоју; - владању ученика; - раду у ваннаставним и ваншколским активностима.	У току школске године (индивидуални разговори, родитељски састанци, састанци Савета родитеља школе)	одељењске старешине, предметни наставници, родитељи, чланови одељењских савета родитеља	Евиденција посете родитеља
Образовање родитеља	- психолошко образовање; - педагошко образовање; - здравствено васпитање.	Током школске године	одељењске старешине, педагог, стручна лица ван школе	Извештаји са родитељских састанака, трибина, фотографије
Помоћ родитеља у реализацији неких делова програма школе и побољшању услова рада	- учешће у програму професионалне оријентације;	Током школске године	педагог	Извештаји
	Решавање социјалних и здравствених проблема ученика;	Током школске године	Педагог, ОС, директор, Савет родитеља	Извештаји

Школе				
	-учешће у акцијама уређења школских објеката;	по потреби	Ученички парламент, педагог	Извештаји, фотографије
	материјална помоћ у унапређењу услова рада школе;	по потреби и могућностима	директор	Извештаји
	-учешће у раду Школског одбора и Савета родитеља	по потреби	директор	Записници са заседања Школског одбора и савета родитеља
	- учешће у активностима самовредновања рада школе и школског развојног планирања;	по потреби	педагог	Записници са састанака
ИОП	- Учешће у изради и реализацији ИОП-а	Током школске године	Педагог, дефектолог, наставници	ИОП

15. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљ и задаци

Циљ екскурзије, као облика образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању циљева и задатака образовања и васпитања, циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање с појавама и односима у природној и друштвеној средини, с културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

Задаци екскурзије су:

- продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика,
- повезивање и примењивање знања и умења,
- развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима,
- неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва,
- успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно,
- проучавање објеката и феномена у природи,
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,
- упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева,
- развој и практиковање здравих стилова живота,
- развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња,
- развијање способности проналажења, анализирања и саопштавања информација из различитих извора,
- оснаживање ученика у професионалном развоју,
- подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање,
- развијање способности оријентације у простору.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Први циклус основног образовања и васпитања

У складу с наставним програмом, на екскурзијама се могу реализовати следећи програмски садржаји:

Уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Србије.

Посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња у околини и Србији).

Посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе...).

Упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи - научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника...).

Развијање способности оријентације у простору и времену.

Обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране).

Обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине...).

Други циклус основног образовања и васпитања

У складу с наставним програмом, на екскурзијама се могу реализовати следећи програмски садржаји:

Посете које омогућавају упознавање са природним лепотама, природно-географским и друштвено-географским одликама Србије (планине, реке, језера, бање, биљни и животињски свет, заштићени природни објекти и национални паркови, становништво, народи и етничке заједнице у Србији...).

Обилазак праисторијских, античких, средњовековних, нововековних и локалитета савременог доба (Лепенски вир, Винча, Сирмијум, Виминацијум - војни логор, Гамзиград - царска палата, Медијана,

Студеница, Ђурђеви Ступови, Жича, Милешева, Сопоћани, Градац, Грачаница, Високи Дечани, Раваница, Лазарица, Љубостиња, Манасија, Каленић, Сремски Карловци, Крушедол, Ново Хопово, Врдник, Смедеревска тврђава, Голубац, Нишка тврђава, Петроварадинска тврђава, Орашац, Топола, Ћеле-кула, Таково, Тршић, Бранковина, Враћевшница, Текериш, Струганик, Шумарице...).

Обилазак Београда, престонице Србије (Дом Народне скупштине, Народно позориште, Народни музеј, Београдска тврђава, Опсерваторија, Војни музеј, Музеј Српске православне цркве, Музеј Првог српског устанка - Конак кнеза Милоша, Конак кнегиње Љубице, Народна библиотека, краљевски дворови на Дедињу, Музеј града, Авала, Јајинци, Етнографски музеј, Педагошки музеј, Музеј Вука и Доситеја, Саборна црква, храм Светог Саве на Врачару, Природњачки музеј, Ботаничка башта "Јевремовац", Зоолошки врт, Музеј југословенске кинотеке, Музеј Николе Тесле, Музеј савремене уметности...).

Обилазак установа културе у Србији (Галерија Матице српске у Новом Саду, Српско народно позориште у Новом Саду, Књажевско-српски театар у Крагујевцу, завичајни и локални музеји, спомен-куће...).

Обилазак привредних друштава и јавних предузећа (предузећа у областима прехрамбене, хемијске, машинске и електроиндустрије, индустрије грађевинског материјала, енергетике...).

Многа знања, умења и ставове ученици најцелисходније стичу и развијају кроз активности које се одвијају ван учионице. Екскурзије су зато важан облик рада са ученицима који пружа велике могућности за остваривање бројних задатака образовања и васпитања. Наведене задатке екскурзије, који су бројни и разноврсни, посматрамо кроз чињеницу да се екскурзије реализују током целокупног основног образовања и васпитања и да постоји кумулативни ефекат тог облика рада, који најчешће није могуће одмах у целости сагледати. Пуни смисао и оправданост постојања екскурзије је управо у њеној трансферној вредности на даљи развој ученикове личности.

У избору програмских садржаја и маршрута екскурзија, као и њиховог трајања, потребно је узети у обзир захтеве наставних програма свих предмета које ученици изучавају у тој школској години, циљеве и задатке екскурзије, узраст ученика и њихове психофизичке способности. У стручној припреми учествују сви наставници водећи рачуна да се кроз екскурзију што више повежу образовно-васпитни захтеви различитих наставних предмета. У стручним и педагошко-методичким припремама, имајући у виду циљ и задатке сваке екскурзије, наставници треба пажљиво да се упознају са маршрутом и могућностима које она пружа, како за стицање нових, тако и за продубљивање и систематизацију већ усвојених знања.

Наставничко веће одређује једног наставника за стручног вођу пута, који на себе преузима обавезу стручне припреме екскурзије. Он ће, консултујући предметне наставнике и доступну литературу (приручнике, монографије места, проспекте, туристичке водиче, путописе...), сачинити оперативни план рада за сваки дан на екскурзији, са прецизно одређеним објектима и местима који ће бити посећени и активностима које треба реализовати. Оперативни план екскурзије биће саопштен ученицима, а предметни наставници могу да формирају ученичке групе које ће добити задужење да, на основу препоручене литературе, саставе кратке реферате који ће бити прочитани приликом посете одређеним објектима или током путовања кроз поједине крајеве.

Помоћ у припреми екскурзије могу пружити и родитељи који поседују знања и искуства релевантна

за њену организацију и реализацију. На екскурзији треба водити рачуна о физичком и психичком капацитету ученика одређеног узраста, посебно о правилној расподели активности и периода одмарања. Због обиља утисака и специфичних околности у којима се одвија екскурзија тешко је дужи временски период одржавати пажњу ученика. Треба избегавати опширна предавања, објашњења са великим бројем података и активности које су дуготрајне и замарајуће. Део времена може се посветити организовању такмичења у разним дисциплинама: фудбалу, кошарци, одбојци, трчању, скакању, певању, рецитовању, квизовима и сл. Пре разгледања неког објекта било би корисно одржати кратак састанак са тамошњим стручњацима (кустосима, водичима, инжењерима...), упознати их с циљем посете и замолити их да њихово излагање буде прилагођено ученицима. Ако излагање стручног водича превазилази могућности ученика да га разумеју, наставник треба да интервенише и пружи појашњења која одговарају предзнању ученика, њиховом узрасту и интересовањима. Подразумева се да сва излагања на екскурзији којима се објашњавају различите појаве у природи и друштву морају бити на потребном научно-стручном нивоу.

Посете привредним предузећима треба искористити за потпуније информисање ученика о појединим занимањима како би се по завршетку основног образовања и васпитања лакше определили за одређени позив.

Реализација постављеног циља екскурзије у великој мери зависи од способности наставника да саученицима успешно ради и ван учионице. Његова улога је сада сложенија и захтевнија, јер осим што организује и реализује предвиђене активности, брине и о безбедности ученика који су током екскурзије одвојени од својих породица. У свом раду наставник треба да уважава узрастне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

По повратку са екскурзије, стечена знања и искуства треба што више интегрисати у наставни процес. Пожељно је са ученицима разменити утиске, извршити систематизацију и обраду података добијених током екскурзије, а од прикупљеног материјала (цртежи и фотографије музејских експоната,

биљног и животињског света, културно-историјских споменика, установа културе, природних лепота...) приредити изложбу, као пригодан начин да се реализована екскурзија представи на нивоу школе.

Време и начин реализације ученичких екскурзија, тј. услуге смештаја и превоза школа уређује тендером у складу са Правилником о изменама Правилника о наставном плану и програму основног образовања и васпитања "ЕКСКУРЗИЈА" („ Службени гласник Републике Србије – Просветни гласник “, бр. 1/2009.) и у складу с Законом о јавним набавкама.

Средства за извођење ученичких екскурзија и зимовања обезбеђују се путем уплата родитеља.

Настава у природи

У делатности наставе у природи обједињују се образовне, васпитне и здравствене функције карактеристичне за целодневни образовно-васпитни рад који обухвата часове наставе, ваннаставних активности, време за исхрану и одмор, време за учење и време за игру и забаву. У делатности школе у природи, кроз заједнички живот и рад ученика, по искуству наставника, постижу се значајни резултати у:

- јачању здравља и физичке кондиције деце;
- стварању здравих другарских односа;
- формирању хигијенских навика;
- подстицању иницијативе, самосталности и одговорности ученика.

Настава у природи организује се за ученике другог и четвртог разреда и то по посебно прилагођеном плану и програму наставе.

За реализацију наставе у природи постоји посебан детаљан образовно-васпитни план и програм, сачињен на нивоу свих основних школа у општини.

II разред

Акцент плана и програма наставе у природи стављен је на садржаје који се односе на образовно-васпитне и здравствене циљеве и задатке, садржаје којима се постављени циљеве

реализују, планирани обухват ученика, носиоце предвиђених садржаја и активности, време трајања, путне правце, техничку организацију и начин финансирања.

Школа у природи јесте ваннаставни облик васпитно-образовног рада.

Њен циљ се односи на наставни програм и подразумева његово усвајање и савлађивање. Спознаја различитих појава у флори и фауни која дете окружује, упознавање наслеђених богатстава која једна култура носи са собом као и привредних достигнућа и здравствено-рекреативни опоравак ученика.

Задаци школе у природи су под окриљем сагледавања и проучавања промена у природи; јачања еколошке свести и спознаја начина за бригу о животној средини; развијања толеранције и позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима; унапређивања социјалних односа и промовисања здравих стилова живота.

Ученици су у прилици да посматрају и упознају различите примерке биљног и животињског света. Пружа им се шанса да упореде и практично упознају друге облике рељефа. Уче о важности боравка на чистом и свежем ваздуху. Настава је занимљива јер се изводи у другачијој средини, на отвореном простору.

Ученици се упознају са историјским знаменитостима и споменицима културе. Сагледавају начин живота људи у планинским крајевима и пореде га са животом у равничарским крајевима.

Пошто деца бораве у групи са учитељем, одвојено од родитеља, пружа се изванредна прилика за њихово емоционално и социјално сазревање.

Заједничке шетње и игре на отвореном доприносе очувању здравља, а удаљеност од породичног дома утиче на развој хигијенских навика и самосталности.

У реализацији програма учествују по две учитељице и најмање 80% од укупног броја ученика.

IV разред

Акценат плана и програма школе у природи стављен је на садржаје који се односе на образовно-васпитне и здравствене циљеве и задатке, садржаје којима се постављени циљеви реализују, планирани обухват ученика, носиоце предвиђених садржаја и активности, време трајања, путне правце, техничку организацију и начин финансирања.

Школа у природи јесте ваннаставни облик васпитно-образовног рада.

Њен циљ се односи на наставни програм и подразумева његово усвајање и савлађивање. Спознаја различитих појава у флори и фауни која дете окружује, упознавање наслеђених

богатстава која једна култура носи са собом као и привредних достигнућа и здравствено-рекреативни опоравак ученика.

Задаци школе у природи се односе на:

- Уочавање узрочно-последичних односа у природним условима;
- неговање већ пробуђене свести о битности еколошких навика;
- повезивање наученог градива са практичним делатностима у природном окружењу;
- подстицање интегративних емоција;
- утицање на формирање културних и естетских вредности;
- учење о здравом начину живота и важностима боравка на планини и свежем ваздуху;
- уочавање природних феномена.

Ученицима се обезбеђује могућност да нађу спону између теорије и праксе. Самим тим што се настава одвија у природи, на отвореном, деца добијају могућност да запазе различите промене на биљном и животињском свету.

У могућности су да схвате утицај здраве природне средине на правилан раст и развој.

Негује се интеракција чланова унутар групе, међусобно подпомагање и уважавање. Пошто су ученици издвојени из породичне средине, стичу сазнања о сопственој бризи као и бризи о другима.

У реализацији програма учествују две учитељице и најмање 80% од укупног броја ученика.

ШКОЛА СКИЈАЊА

VI разред

Акцент плана и програма школе скијања стављен је на садржаје који се односе на образовно-васпитне и здравствене циљеве и задатке, садржаје којима се постављени циљеви реализују, планирани обухват ученика, носиоце предвиђених садржаја и активности, време трајања, путне правце, техничку организацију и начин финансирања.

Основни **циљ** јесте да се путем разоноде и боравка на свежем ваздуху усвоје елементарне кретње и савладају основне технике скијања.

Задаци се односе на развијање интересовања за спортске активности, стицање кондиције и координације телесних покрета као и равнотеже тела, учење о нези мишића,

савладавање вежби у кретању и вежби у месту, учење колегијалности и солидарности, јачање такмичарског духа и сарадње унутар групе, сазнавање важности боравка на свежем планинском ваздуху.

За свестран психофизички развој потребно је да се дете бави спортом. Спорт је савремено средство за задовољење биолошке потребе за кретањем, средство забаве и разоноде.

Деца стичу прва скијашка искуства кроз игру. Сазнају да незаобилазан сегмент чини адекватна опремљеност за боравак на снегу. Учио функцијама опреме и о њеном подешавању - уколико је неприкладна она питава кретње.

Деца се упознају и са скијашком гимнастиком која повећава општу издржљивост и повољно утиче на развој основних физичких особина, снаге, брзине, покретљивости и спретности.

Школа скијања подразумева и наизменични тренинг статичког и динамичког рада мишића. Самим тим се делује и на њихову еластичност.

Ученици се на снегу упознају са границама властитих могућности и оптерећења. Ослобађају се страха и уочености и уче да следе упутства и саслушају објашњења.

Предлог Одељенског и Наставничког већа о плану и програму школе скијања, Савет родитеља је размотрио и дао сагласност.

16. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

У просторијама наше школе смештено је истурено одељење Народне библиотеке „Јован Поповић“ Кикинда. Библиотека садржи велики број наслова за децу на српском и мађарском језику. Радно време библиотеке је понедељком, средом и етком од 8:00 – 13:00 часова.

17. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНИ РАД

УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ

У нашој школи је сваке године организован рад Ученичког парламента. Њега ће чине по 2 ученика из сваког одељења VII и VIII разреда. Због малог броја одељења, придружени чланови Парламента су и по један ученик из сваког одељења петог и шестог разреда. Они имају право предлога и дискусије, али не и право одлучивања.

На почетку школске године ученици бирају своје представнике у Парламенту.

Прву конститутивну седницу заказује директор школе.

Дневни ред на првој конститутивној седници је:

1. Конституисање парламента
2. Избор председника, заменика и записничара
3. Упознавање са правима, обавезама и одговорностима ученика и надлежношћу Парламента
4. Доношење програма рада Ученичког парламента

Након усвајања Програма рада Ученичког парламента, исти ће бити приложен у Годишњем плану рада школе.

КОРЕКТИВНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА

Корективни педагошки рад подразумева активности на уочавању ученика са тешкоћама у психофизичком развоју (тешкоће у учењу, социјализацији, емоционалне сметње, мања оштећења чула, говорне мане, мања телесна оштећења), њиховом упућивању на стручњаке и институције у којима им се може пружити помоћ, као и пружању помоћи у самој школи и одељењу. Правовремена помоћ овој деци утиче на побољшање успеха у настави, на промену односа ученика према себи, другој деци, наставницима и према школи и друштву у целини.

САДРЖАЈ РАДА	ОБЛИК РАДА	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Идентификација ученика који имају оштећење вида, слуха, телесна оштећења, хронична обољења, говорне мане, сметње у емоционалном и социјалном развоју, тешкоће у учењу	посматрање	9., 10.	Наставници разредне и предметне наставе, педагог
Сврставање деце према природи сметњи	разговор, бележење	10., 11.	педагог
Помоћ деци са лакшим сметњама и сметњама у учењу у сарадњи са специјалном школом	Израда Плана индивидуализације Саветодавни рад са ученицима	током године	Наставници разредне и предметне наставе, педагог, дефектолог, родитељ
Кориговање читања и писања у сарадњи са логопедом	Артикулационо-језичке вежбе	током године	Наставници разредне и

			предметне наставе , педагог, логопед
Упућивање деце са тежим сметњама и поремећајем говора код стручних лица и Интрресорној комисији	разговор	током године	Наставници разредне и предметне наставе, педагог
Кориговање код ученика одређених физичких вештина или функција	Вежбе: - за равнотежу; - за еластичност; - за опозицију палца; - за контролу покрета; - за моторичку еквивалентност покрета; - за постављање; - за латералност.	током године	Наставници физичког васпитања, наставници разредне наставе, дефектолог и лекар
Рад са ученицима који имају емоционалне и поремећаје у социјалном понашању	Посматрање, праћење, саветодавни рад	током године	сви наставници, педагог, психолог
Рад са родитељима	Информисање, саветовање	током године	сви наст., педагог

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ

Према Закону о основама система образовања и васпитања, грађани Републике Србије су једнаки у остваривању права на образовање и васпитање, без обзира на пол, расу, националну, верску и језичку припадност, социјално и културно порекло, имовно стање, узраст, физичку и психичку конституцију, сметње у развоју и инвалидитет. Лица са сметњама у развоју и са инвалидитетом имају право на образовање и васпитање које уважава њихове образовне и васпитне потребе у редовном систему образовања и васпитања, у редовном систему уз појединачну, односно групну додатну подршку, као и у посебној школи у складу са овим законом. Уважавање посебних образовних и васпитних потреба обезбеђује се и лицима која имају изузетне способности.

На основу потреба наше школе, а у складу са законом, школа је оформила стручни тим за инклузивно образовање (ИО).

Чланови стручног тима за ОИ:

1. Маријан Ђурасовић, директор
2. Лидија Стефановић, педагог
3. Нада Пештерић, учитељица
4. Јасмина Прокић, учитељица
5. Душанка Ђурасовић, наставник историје и географије

План рада тима предвиђа следеће:

1. Идентификација деце из осетљивих група
2. Осмишљава мере за спровођење ИО и прилагођавање простора и наставних средстава
3. Формира тимове за додатну подршку
4. Сарађује са члановима интрресорне комисије
5. Израђује ИОП

6. Прати спровођење ИОП-а
7. Врши ревизије и евалуира ИОП-е
8. Осмишљава потпуну инклузију деце и антидискриминационе мере
9. Осмишљава партиципацију родитеља
10. Брине о сарадњи наставника и родитеља
11. Брине о наставничким компетенцијама

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

САДРЖАЈ РАДА	ОРГАНИЗАТОР	ВРЕМЕ	МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ
Обезбеђивање нових приручника, часописа и друге стручне литературе	педагог, директор, помоћник директора, библиотекар	током године	претплате и куповине
Рад стручних актива и већа у школи и на нивоу општине	председници стручних актива и већа	друга среда у месецу	предавања, договори, угледни часови
Коришћење стручне литературе	индивидуално	током године	проучавање
Оспособљавање просветних радника за активно учешће у процесима самовредновања рада школе и школског развојног планирања	директор, стручни сарадници, чланови Школског развојног тима	током године	предавања, дискусије, радионице
Формирање и рад комисије (радних група) за самовредновање рада школе по свим областима	директор, стручни сарадник, чланови Тима за самовредновање	10., током године	консултације, договори, анализе, саопштења
Рад Школског развојног тима на ажурирању и реализацији Школског развојног програма	директор, стручни сарадници, чланови Школског развојног тима	током године	консултације, договори, анализе, саопштења
Учешће у раду семинара и других врста едукација (акредитовани програми за просветне раднике)	Министарство просвете, Актив директора ОШ општине, директор школе, организације и институције акредитоване за извођење програма	током године	предавања, демонстрације, дискусије, радионице
Припрема и реализација мултимедијалних часова разредне и	медијатекар, психолог, професори разредне и	током	демонстрација,

предметне наставе	предметне наставе	године	дискусије
Анализа постигнућа ученика на квалификационим испитима при упису у 1. разред средње школе и анализа распоређености наших бивших ученика у средњим школама	педагог	10.	саопштење, дискусија
Социометрија у одељењима са поремећеном психосоцијалном климом	педагог и одељењске старешине	10. – 5.	анкета, квантитативна и квалитативна анализа
Припрема часова програмиране и проблемске наставе за поједине наставне предмете	педагог и заинтересовани наставници	током године	договор, показивање
Израда НЗОТ и тестова за поједине наставне предмете	педагог и заинтересовани наставници	током године	договор, показивање,
Упућивање и помоћ у раду наставницима без радног искуства у просвети	педагог, директор	током године	разговори, поучавање
"Савремени облици наставе"	педагог, заинтересовани наставници по активима	током године	предавање, разговори, дискусије
Курс (интерна обука) информатике за наставнике почетнике	директор, професори информатике	11. – 4.	предавање, демонстрација, вежбање
Напредни курс (интерна обука) информатике за наставнике	директор, професор информатике	11. – 4.	предавање, демонстрација, вежбање
Курсеви (интерна обука) страних језика за наставнике: енглеског, немачког, грчког, италијанског	директор, професори страних језика	11. – 4.	предавање, поучавање, конверзација

УНАПРЕЂИВАЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	ИЗВРШИОЦИ	МЕТОДОЛОГИЈА
Учешће у раду семинара и других врста едукација (акредитовани програми за просветне раднике)	током године	организације и институције акредитоване за извођење програма	предавања, демонстрације, дискусије, радионице
Формирање и рад комисије (радних група) за самовредновање рада школе по свим областима	10., током године	директор, стручни сарадник, чланови Тима за самовредновање, радне групе по областима	консултације, договори, анализе, саопштења
Рад Школског развојног тима на ажурирању и реализацији Школског развојног програма	током године	директор, стручни сарадник, чланови Школског развојног тима, чланови колектива	консултације, договори, анализе, саопштења
Анализа постигнућа ученика на квалификационим испитима при упису у 1. разред средње школе и распоређености наших бивших ученика у средњим школама	10.	педагог	листе са резултатима уписа ученика у први разред средње школе
Идентификација ученика са психолошким, породичним, здравственим и васпитним проблемима (за корективни рад)	9.,10.	разредни и предметни наставници, педагог	посматрање, праћење, упитник, тестови способности и личности
Индивидуални компензаторни рад са идентификованим ученицима (и њиховим родитељима) који имају велике тешкоће у школском раду и напредовању	10. – 7.	наставници, педагог	поучавање, вежбање, просвећивање, консултације, саветовање, праћење напредовања
Анкета професионалне усмерености	10.	педагог	упитник

ученика 8. р.			
Тест професионалне информисаности ученика 8. разреда	10.	педагог	тест
Тестирање заинтересованих ученика 8. разреда комплетом тестова професионалне оријентације	11., 12., 1., 2. и 3.	психолог Националне слижбе за запошљавање	комплет тестова професионалне оријентације
Професионално саветовање тестираних ученика 8. разреда	4. и 5.	педагог	индивидуални разговори
Социометријско испитивање ученика	по потреб и	одељењске старешине, педагог	упитник
Анализа образовно-васпитног рада школе	1. и 6.	педагог, директор	обједињавање извештаја наставника и резултата истраживања
Анализа успеха и владања и реализације Плана и програма	11., 1., 4. и 6.	сви наставници, педагог, директор	писмени извештаји, табеле
Анализа функционисања и активности на унапређењу рада школске медијатеке	11. и 5.	медијатекар, педагог, директор, стручни активисти и већа	месечне листе коришћења наставних средстава и посета медијатеци, план опремања
Испитивање деце пред полазак у први разред	4. и 5.	педагог	тест спремности за полазак у школу, упитник за родитеље
Учешће у истраживању Актива стручних сарадника основних школа општине Кикинда	11. – 5.	педагог	по методологији рада Актива

18. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење и вредновање васпитно-образовног рада присутно је у свим његовим фазама. За праћење, процењивање и вредновање рада и резултата рада конструишу се и користе одговарајући инструменти, протоколи, табеле, графикони и примењују се одговарајуће методе.

ПОСЛОВИ И РАДНИ ЗАДАЦИ	ПРАТИ	НАЧИН	ВРЕМЕ
Активности у оквиру процеса самовредновања рада школе	Министарство просвете РС – одељење у Зрењанину, Школски тим за самовредновање	увид у извештаје и анализе извршених самовредновања	током године
Активности и мере зацртане Школским развојним планом и Акционим планом за школску 2010/11. годину	Министарство просвете РС – одељење у Зрењанину, Школски развојни тим, Наставничко веће	увид у извештаје и анализе предузетих мера и активности	током године
Израда индивидуалних планова рада наставника за редовну наставу	директор, педагог	Преглед	до 10. у месецу током год.
Израда индивидуалних планова рада наставника за ваннаставне активности (изборни предмети, додатни рад, допунски рад, ЧОС, слободне активности, ученичке	директор, педагог	Преглед	Октобар

организације, хор, оркестар)			
Реализација програма наставних и ваннаставних активности	педагог, сви чланови Наставничког већа	евиденција напредовања ученика на 4 класификациона периода, анализа реализације наставних и других планова, анализа рада свих васпитних фактора, Извештај о раду школе	новембар, јануар, април, јун
Избор и примена метода, облика и средстава у настави	директор, педагог	посете часу, снимање, протокол праћења, разматрање адекватности	Током године
Припреме за час и њихова реализација	директор, педагог	преглед, разговор	Током године
Усвајање градива, напредовање ученика, оцењивање	наставници, педагог	примена тестова знања и НЗОТ, мини-истраживање објективности оцењивања	ТОКОМ ГОД. октобар
Праћење остваривања циљева ИОП –а	директор, педагог, предметни наставници, дефектолог, родитељи	Индивидуални третмани код педагога два пута недељно, индивидуализована настава, ревизије ИОП -а	Током године
Рад обавезних и факултативних ваннаставних активности	директор, педагог	посете ЧОС , састанцима, пробама, тренинзима, акцијама, преглед документације о раду, контрола ангажованости и	једном годишње

		оптерећености ученика ваннаставним активностима	
Рад стручних актива и одељењских већа	директор, педагог,	присуствовање састанцима, консултације, преглед програма рада	по плану рада актива
Рад са родитељима	директор, педагог,	увид у документацију о родитељским састанцима и индивидуалним разговорима, консултације са одељењским старешинама, учешће на родитељским састанцима	два пута годишње по потреби
Вођење школске документације и евиденције о раду	директор, педагог	преглед документације (Матичне књиге, дневници рада, ђачке књижице)	три пута годишње
Дежурство у школи	директор	контрола дежурства на лицу места и ефеката дежурања	перманентно
Реализација примарних васпитних задатака	педагог, психолог, ОС	упитници, разговор са ученицима, евиденција и праћење активности и акција и њихових резултата	током године
Развијање ученичког колектива и поштовање ментално-хигијенских принципа у организацији и у школском раду	педагог, ОС	различити типови социометријског испитивања и друге анкете, разговор са ученицима	по потреби
Стручно усавршавање запослених	педагог,	евидентирање присуствовања семинарима	два пута

	библиотекар	и др. видовима усавршавања, подстицај на коришћење литературе и евиденција	годишње перманентн о
Рад школске медијатеке	Наставничко веће	анализа израде наставних и других материјала, анализа посећености	два пута годишње
Рад школске библиотеке	Наставничко веће	периодични извештаји библиотекара	два пута годишње

Садржај:

1. Полазне основе	3
2. Лична карта школе	6
3. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања	9
4. Наставни план основног образовања и васпитања за ученике	
Од 1. до 8. разреда и функционалног образовања одраслих	11
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 1.разред	13
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 2.разред	15
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 3.разред	17
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 4.разред	17
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 5.разред	21
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 6.разред	25
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 7.разред	27
• Наставни планови обавезних и изборних наставних предмета за 8.разред	30
• Наставни план и програм оновног образовања одраслих	33
5. Програм допунске и додатне наставе	37
6. Програм културних активности школе	38
7. Програм школског спорта и спортских активности	40
8. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и	
Програми превенције других облика ризичног понашања	41
9. Програм слободних активности ученика	46

10. Програм професионалне оријентације	49
11. Програм здравствене заштите	51
12. Програм социјалне заштите	53
13. Програм заштите животне средине	54
14. Програм сарадње са локалном самоуправом	56
15. Програм сарадње са породицом	57
16. Програм излета, екскурзија и наставе у природи	60
17. Програм рада школске библиотеке	67
18. Начин остваривања других области развојног плана школе	
Који утичу на образовно-васпитни рад	68
• Ученички парламент	68
• Корективни рад са ученицима	69
• Програм рада Тима за инклузивно образовање	71
• Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника	73
• Унапређивање васпитно-образовног рада	75
19. Праћење и евалуација Школског програма	77